

ترجمه و تبیین

مکاسب

شیخ الفقهاء مرتضیٰ الصاری (رحمة الله علیه)

www.ketab.ir

جلد چهاردهم

ترجمه و تبیین:

آیت الله محسن غرویان

سرشناسنامه	غرویوان، محسن ۱۳۳۸ -، مترجم و شارح.
عنوان قراردادی	المکاسب . فارسی - عربی . شرح
عنوان و نام پدیدآور	ترجمه و تبیین مکاسب شیخ الفقهاء مرتضی انصاری (رحمه الله علیه) / تبیین محسن غرویوان، محمود معتمدی ترجمه و تبیین محسن غرویوان، محمود معتمدی
مشخصات نشر	قم؛ دارالفکر، ۱۳۹۰
مشخصات ظاهری	۳۲۸ ص. ج ۱۴.
شابک دوره	ISBN : ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۱۱-۵۳-۹
شابک	ISBN : ۹۷۸-۶۰۰-۲۷۰-۰۸۹-۶
وضعیت فهرست نویسی	فیاپ
موضوع	انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴-۱۲۸۱ ق. المکاسب - نقد و تفسیر
موضوع	معاملات (فقه).
شناسه افزوده	معتمدی، محمود، مترجم و شرح
شناسه افزوده	انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴-۱۲۸۱ ق. المکاسب - شرح
رده بندی کنگره	۲۱۰۲۱۸/الف/۱۷۱۳/۱۹۰ BP
رده بندی دیویی	۲۹۷/۳۷۲:
شماره کتاب شناسی ملی	۱۱۳۳۴۱۴:

انتشارات دارالفکر
تاسیس ۱۳۳۶

مؤسس: مرحوم حضرت حجة الاسلام والمسلمین
آقای حاج سید عبدالحمید مولانا (ره)

ترجمه و شرح مکاسب خیارات (جلد چهاردهم)

مؤلف: شیخ مرتضی انصاری رحمته
مترجم: آیه الله محسن غرویوان
ناشر: انتشارات دارالفکر
چاپخانه: مجتمع چاپ و صحافی مولانا - قم
نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۷
شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
قیمت: تومان

شابک ۶-۰۸۹-۰۲۷۰-۰۶۰۰-۹۷۸ ISBN 978-600-270-089-6

شابک دوره: ۹-۵۳-۲۶۱۱-۹۶۴-۹۷۸ ISBN 978-964-2611-53-9

دفتر مرکزی: قم خیابان معلم، مجتمع ناشران پلاک ۳۶

تلفن: ۳۷۷۴۳۵۴۴ - ۳۷۷۳۳۶۴۵ فاکس: ۳۷۷۳۸۸۱۴

دفتر تهران: خیابان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان شهدای ژاندارمری،

روبه روی اداره پست، پلاک ۱۲۴ واحدیک تلفن: ۶۶۴۰۹۳۵۲ - ۶۶۴۰۸۹۲۷

مقدمه کتاب

مکاسب و فقه، رو به آینده

الف) برخی در فقه همیشه رو به گذشته دارند، در حالی که مدعی اند این فقه، حلال مشکلات آینده است! به نظر می رسد این نگاه و این ادعا، با یکدیگر نمی سازند! اگر ما مدعی هستیم که فقه ما می تواند - و حقیقتاً می تواند - حلال مشکلات آینده بشر نیز باشد و اگر مدعی هستیم که این فقه جامع ما، می تواند آینده بشریت را اداره کند، باید نگاهمان در مباحث اصولی و زیربنایی، همواره رو به آینده باشد. مثلاً ما نمی توانیم در مباحث الفاظ و حجیت ظواهر در علم اصول، اصلاً توجهی به مباحث هرمنوتیک نکنیم و از آن طرف انتظار داشته باشیم که فقه ما در همه مباحث حقوقی جدید پاسخ گو باشد!!

ب) همین الان در درس های خارج حج چه مقدار از وقت طلاب و اساتید صرف این می شود که بحث کنند و ببینند کیفیت «القاء الحصاة» در رمی جمرات باید چگونه باشد؟ و چقدر وقت و سفر مغز مصرف می کنند تا ببینند آن سنگی که به طرف شیطان پرتاب می کنند باید چه شکل و شمایل داشته باشد؟ آیا باید سنگ را روی انگشت سبابه بگذارند و با انگشت ابهام آن را پرت کنند یا برعکس روی بند انگشت ابهام بگذارند و با سبابه آن را پرت کنند؟! البته این دقت ها خیلی خوب

است ولی آیا یک صدم این بحث‌ها و وقت‌ها و دقت‌ها صرف پرداختن به مباحث فقه بین‌الملل، فقه بانکداری، فقه مصلحت، فقه صدا و سیما، فقه هنر، فقه پزشکی، فقه محیط زیست و سایر مسائل مستحدثه می‌شود؟! چرا هم‌اکنون در حوزه عملیه قم و در دروس سطوح عالی این حوزه مبارکه، در کنار ده‌ها درس خارج حج، یک درس خارج فقه صدا و سیما و یا فقه محیط زیست تدریس نمی‌شود؟! با این‌که هم‌اکنون بیشتر مردم در سبک زندگی و احکام زندگی‌شان، به جای آن‌که مقلد مراجع باشند، مقلد صدا و سیما هستند!!

پیشنهاد ما این است که مراجع بزرگوار فعلی، اگر خود به این مباحث جدید نمی‌پردازند، شاگردان فاضل و مجتهدان جوان‌تر را توصیه و امر کنند که به تدریس این مباحث بپردازند و خود نیز آنان را تشویق و ترغیب کنند تا این مباحث نومطرح شوند و از این طریق حوزه فعال شود و طراوت و شادابی جدیدی در مباحث فقهی پیدا کند.

ج) صاحب این قلم به عنوان یک طلبه کوچک سال‌ها به تدریس مکاسب محرمه، بیع و خيارات پرداخته و به ترجمه و تبیین این کتاب شریف اقدام کردم تا به توفیق الهی بتوانم با فقه استدلالی شیخ اعظم انصاری رحمته‌الله آشنا شوم و انس بگیرم. انصافاً گواهی می‌دهم که کتاب مکاسب، از دقت‌ها و ریزبینی‌های فراوانی برخوردار است و بی‌جهت علمای نجف نگفته‌اند که هر کس بتواند کتاب مکاسب را به خوبی بفهمد و تدریس کند، مجتهد است! اما با این همه باید با استفاده از این مکاسب، کتاب‌های مکاسبی دیگر برای آینده نوشت. امروزه انواع و اقسام جدیدی از معاملات و معاوضات و داد و ستدها در دنیای جدید پدید آمده که احتیاج به بحث‌های فقهی دارند. معاملات اینترنتی، ازدواج سفید، انواع بیمه‌ها و... نمونه‌هایی از موضوعات جدید فقهی هستند که نیازمند مباحث استدلالی و

فقهی می‌باشند. چه اشکالی دارد که مراجع بزرگوار چند تن از شاگردان فاضل خود را نام ببرند و برای آنها مدرسی مشخص کنند و طلاب را به شرکت در آن درس‌ها فراخوانند تا این فضلی محترم با دلگرمی و به پشتوانه حمایت بزرگان، درس‌های فقهی خود را در این موضوعات جدید ارائه کنند؟ اینجانب در روزنامه‌های قم دیدم که شهرداری قم درس خارج برگزار کرده و از یکی از اساتید مجتهد خواسته است که در موضوعاتی همچون محیط زیست و ... درس فقه ارائه دهد!! آیا شایسته است که مسئولین حوزوی آن قدر از این مباحث غفلت کنند تا شهرداری به فکر آنها بیفتد؟!

بی‌تردید امروز، باید کتب حوزوی اعم از فقهی و فلسفی و کلامی و... به زبان‌های مختلف و از جمله فارسی ترجمه و نگارش شوند تا جوانان ما با این معارف آشنا گردند و در کنار آراء دانشمندان و صاحب‌نظران عالم، نظر و دیدگاه دانشمندان و علمای اسلامی را نیز فراگیرند و آن‌گاه با مقایسه و سنجش، بهترین را برگزینند.

گر خطا گفتیم اصلاحش تو کن مصلحی تو، ای نوسلطان سخن

قم - محسن غروی‌ان

سالروز ارتحال شیخ مرتضی انصاری رحمته‌الله

۱۸ جمادی الثانی ۱۴۳۶ ه. ق